

станах, не заперечувати прояви сильних негативних емоцій, оволодіти навичками самоконтролю та самовідновлення. Відтак, ми отримаємо розвиток професійної складової особистості і збережемо психоенергетичний потенціал [1].

Вітчизняний дослідник О. Тимченко зазначає, що лише здійснення комплексу соціально-психологічних, психологічних і психофізіологічних заходів, спрямованих перш за все на попередження дезадаптації, визначення рівня на оцінку і прогнозування адаптації, індивідуальної і групової надійності та професійної безпеки сприятиме адаптивності, ефективності професійної діяльності і збереженні психологічного здоров'я особового складу Державної служби України з надзвичайних ситуацій [3].

Вивчивши проблематику даного питання можна зробити висновок про необхідність проведення роботи в напрямку профілактики емоційного вигорання. Однією із найбільш актуальних форм навчання та розвитку вмінь і навичок є тренінг, проведення якого передбачає використання активних форм і методів.

Список використаних джерел

- 1.Александровский Ю. А., Лобастов О. С., Спивак Л. И., Щукин Б. П. Психогении в экстремальных условиях. М. : Медицина, 1991. 172 с.
- 2.Ковровський Ю. Г. Психологічні наслідки професійної діяльності персоналу оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС України. *Актуальні проблеми психології*. 2014. С. 46 – 50.
3. Основи психологічного забезпечення діяльності МНС : підручн.; за заг. ред. проф. О. В. Тімченка. Харків : Вид-во УЦЗУ, 2009. 217 с.

Савенчук М. Г.,

студент II курсу магістратури, гр. МФРп-191

Науковий керівник – Новик Л. М., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ТА ПРИНЦИПИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ЛЮДЯМ ПОХИЛОГО ВІКУ

Надання соціальних послуг людям похилого віку є першочерговою проблемою систем соціальної сфери. А саме їх якість завжди хвилює осіб похилого віку. Тому, вмiла організація цього процесу вимагає знання основ надання соціальних послуг соціальними працівниками. В першу чергу, це соціально-психологічна допомога людям, які опинилися в складних життєвих обставинах та не спроможні самі вирішити власні проблеми, запобігання виникнення важких, часто майже, як здається, людям похилого віку безвихідних обставин в їхньому житті, а також зусилля, які спрямовані на надання допомоги в самостійному вирішенні власних проблем.

Тому, робота з особами похилого віку вимагає застосування таких принципів: прийняття та розгляд індивіда в його життєвому середовищі;

розуміння психосоціального становлення й розвитку особистості як постійного процесу; урахування соціокультурних чинників у формуванні й розвитку особистості.

Адресність та окремий підхід до кожної особистості, доступність, бути відкритим до надання соціальних послуг, клієнт може добровільно відмовитися від отримання соціальних послуг, а також, можливість вибрати ті соціальні послуги, які на його думку, йому найпотрібніші. Надання соціальних послуг людям похилого віку повинно носити комплексний характер, заснований на гуманному підході до особистості. Також питання розподілу соціальної допомоги базується на принципі вседоступності та справедливого розподілу. Важливим, на нашу думку, видається збереження етичних норм та норм права. Хотілося б зазначити, профвідповідальність осіб, які надають соціальні послуги, а саме соціальних працівників, які працюють з людьми похилого віку.

Таким чином, робота з особами похилого віку вимагає застосування таких принципів: прийняття та розгляд індивіда в його життєвому середовищі; розуміння психосоціального становлення й розвитку особистості як довічного процесу; урахування соціокультурних чинників у формуванні й розвитку особистості.

Звідси, такі принципи як гідність та повага до неї реалізуються через забезпечення захисту свобод особистості та її прав у суспільстві, що й пропонує міжнародне право.

Найгірше, що може трапитися з людиною, це приниження її гідності. Коли людину опускають до рівня тварини. Саме це заважає їй реалізувати свої здібності та задовольняти власні потреби. Потрібно звертати увагу на традиції, менталітет, культуру кожного народу, а також на погляди осіб похилого віку, в тому числі й релігійні. Важливо відмітити, що органи держави повинні організувати надання соціальних послуг особам похилого віку не враховуючи їх стать, статус у суспільстві, незалежно від того до яких о'єднань чи організацій вони належать, незалежно де вони проживають, якою мовою розмовляють та ін. Соціальні послуги повинні бути адресними, тобто, мати направленість на конкретну особистість. Потрібно зазначити, що не менш важливим. А навіть й більш важливим є принцип вчасності надання соціальних послуг. Вчасно надані соціальні послуги, це запорука душевного спокою людини та збереження її психічного здоров'я.

Отже, важливо вивчати індивідуальні потреби осіб похилого віку і враховувати це при наданні соціальних послуг. Тому, потрібно на поняття «потреба» звернути нашу увагу.

Як зазначається у Глумачному словнику української мови зміст твердження «потреба» це – «те ж, що і потреба», наступному вжитку терміну – «недолік в необхідному, бідність», термін «потреба» роз'яснено так «потреба, потреба в чому-небудь, що вимагає задоволення» [1, с. 21].

Відповідно до потреб кожної особистості, іншими словами, до її власних (індивідуальних) потреб надається певний вид соціальних послуг. Частіше це повний набір соціальних послуг. Особа вибирає ті послуги, які на

її думку, найбільш повно будуть задовольняти її потреби. Процес соціального обслуговування громадян похилого віку відіграє важливу роль в житті кожної особи похилого віку.

Треба наголосити на тому, що вільний доступ до отримання соціальних послуг є важливим принципом соціальної роботи з людьми похилого віку. Тому в соціальній роботі з такими особами ми повинні зважати на тих, хто є постачальниками соціальних послуг. Компетентність, фаховість соціальних працівників є важливим чинником забезпечення якісними соціальними послугами людей похилого віку. В університетах, майбутнім соціальним працівникам, потрібно оволодіти теоретичними й практичними основами надання соціальних послуг людям похилого віку.

Якщо особа похилого віку відмовляється від соціальних послуг, вона складає письмову відмову та бере на себе відповідальність про своє подальше життя. Соціальні працівники повинні вказати особі похилого віку на наслідки прийнятого нею рішення.

Отже, соціальна робота з людьми похилого віку передбачає дотримання основних принципів надання соціальних послуг, а саме: адресності, доступності, гуманності, добровільності, комплексності, законності, соціальної справедливості, конфіденційності.

Список використаних джерел

1. Липко Н. Дозволь собі бути щасливим: заняття з елементами тренінгу. *Соціальний педагог*. Всеукр. газ. для фахівців. Київ : 2013. № 6. С. 51-53.
2. Капська А. Й. Соціальна педагогіка Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 256 с.

Светюха О. С.,

студентка II курсу магістратури, гр. МФРп-191

Бердник М. М.,

студентка II курсу магістратури, гр. МФРп-191

Науковий керівник – Чепурна А. Л., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

КОРЕКЦІЯ ДЕЗАДАПТИВНОЇ ФОРМИ ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

В умовах соціально-економічних трансформацій українського суспільства увагу дослідників привертає пошук шляхів формування особистісних характеристик, що дозволяли б молодим людям успішно реалізовувати себе в мінливому соціумі. Однією з таких характеристик виступає перфекціонізм. Дослідники стверджують, що ця особистісна характеристика може сприяти досягненню успіху у професійній діяльності та розвиває відповідальність та конкурентноспроможність особистості. Водночас надмірне прагнення до досконалості може призвести до серйозних проблем